

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben kasszához hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétévi és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kéziratok visszaszolgáltatására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, márczius 8.

Harcz a fogyasztási szövetkezetek ellen.

A szövetkezeti szervezkedés éppen úgy indult meg a gazda közönség körében, mint a szőlő pusztító rovar a phylloxera elleni védekezés, vagyis ezt is, amazt is, a kényszerítés tette szükségesé.

A gazdatársadalomnak ama bajnokai, akik megtudták értetni magával a földművelő néppel és letelején pedig a közöttük mozgó birtokos, bérlő, lelkész és tanítókkal, hogy az önségítés első feltétele, ha szövetkeznek ama kapzsi élelmesség ellen, mely szükségleteik beszerzésénél magas százalékkal teszi súlyosabbá a megélhetést. A fogyasztási szövetkezet utján meg kell ragadni azt az önségítési módot, melylyel kitudnak bontakozni ama polyp karok közül, melyeknek szívó csatornáján foszlik el összes gazdasági életnedv, mely képes erkölcsileg is tönkre tenni, gazdaságilag is elenyveszteni.

Körülbelül egy évtizede, hogy az önségítés alapján a különféle szövetkezetek létesültek, melyek a hitelfogyasztás, termelés és értékesítés terén, eddig is meghozták a várt eredményeket és maguknak az érdekelteknek óriási hasznot hajtottak. Az eredmény a vidék népességét ösztönözte, hogy a gazdasági rabszolgaságból a saját maga által emelt szövetkezeti intézményekkel megteremtve a gazdasági boldogulás feltételeit, irtsa ki azt az uzso-

raskodást, amely eddig lelánczolva tartotta és megélhetése elébe súlyos akadályt vetett.

Mi természetesebb, hogy mind azok, akiknek eddigi kényelmes boldogulását a szövetkezeti akció kezdi megnehezíteni, jajgatnak és régi előjogaik megmentésére minden bizonyítékot felhozva igyekeznek a közvéleményt a saját igazuknak megnyerni. Pedig kénytelenek maguk a szövetkezet ellenesei ennek életbevágó fontosságát elismerni, de fájdalom az a könnyű nyereségről lemondani, ami eddig mint arújóvedelmi haszon gyakran igen magas százalékkal biztosan ugyszólván versenyen kívül folyt be.

Azok az érvek, melyeket a fogyasztási szövetkezetek ellen szoktak felhozni, önzésből származnak, még ha a néperdekeire hivatkoznak is. A feltűnőbb vádpont sok között szerepel, hogy ha a szövetkezet megülik, sok száz ember is vele bukik, továbbá, szövetkezeti czim alatt kereskedők lesznek, a fogyasztási szövetkezet mint részvénytársaság állami kedvezményrel a tagokat kihasználják azok érdekében, kik a szövetkezetet létesítették, másrészt pedig felhasználják spekulációs műveletre, mely a kereskedőket sérthetné és hogy hatósági pártfogással tisztességtelen reklámot csinálhassanak. Ezen kifogások mellett magasan tündöklik a fogyasztási szövetkezetek rendeltetése.

A szövetkezet lehetővé teszi, hogy a kisgazda és földművelő nép háztartási és

gazdasági szükségletének beszerzését minél olcsóbban eszközölhesse, megmenthesse magát azon uzoraskodástól, mely naponként jobban és jobban pusztítja. Ugyis a köznépek a hiteliránti előszereztetést elősegíti a szatócás vásárlásra való ösztönzése, az árucikknek hitelezése, továbbá a korcsmáros, kereskedő hitelezése csábítja adósságba és így romlásba viszi.

Öröm nézni sok helyen a viruló hitelszövetkezeteket, de ennek ikertestvére a fogyasztási szövetkezet, csak ezen együlésben fog valódi rendeltetésének megfelelni a *nép anyagi önállóságát* megteremtteni. Ennélfogva szükséges, hogy a fogyasztási szövetkezet mind olyan árucikkeket tartson, amelyre a falusi földművelő népek szüksége van vagyis ami a falusi boltban található. A fogyasztási szövetkezet által kifejtendő üzlet kiterjesztésével, ha a nem tagokat is részesíti az árucikkben, nagyobb forgalom esetén olcsóbban jut az eddig drága áron szerzett portékákhoz.

A nagyobb szövetkezeti forgalommal ugyanezen alapon szövetkezeti gyárak is létesülhetnek, melyek egyenesen a szövetkezeti forgalom igényeit lesznek hivatva ellátni.

Ha az országban létező összes fogyasztási szövetkezetek, melyek számra nézve, ha jól tudom a háromzet elérték, jól összetartanak, és kimondják, hogy csakis szövetkezeti gyárak árúját veszik, biztosra lehet venni, hogy ezen gyárak virágzásnak fognak indulni.

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Ozsonnaszünet alatt.

Irtá: Henri Lavedan.

Történik az Étienne-Dolet liceumban a tíz percnyi szünet alatt. Idő: Az iskolaév kezdete.

Bertier Pierre 7 éves.

Doradon Marius 8 éves.

Daubrun Lucien 9 éves.

Laforest Louis 10 éves.

A négy kis csöppség, a kik ezuttal jöttek először az iskolába, eleinte egymást nézte távolról és azután észrevétlenül közeledtek. Elhatározták, hogy megismerkednek.

Pierre (Mariusshoz): Hogy hívnak?

Marius: Doradon.

Pierre: Keresztneved?

Marius: Marius.

Pierre (nevet): Oh Istenem! Ki kereste számodra ezt a nevet?

Marius: A papa. Marius azt hiszem valami bölcs volt Görögországban.

Pierre (tudákosan): Tudom.

Lucien (Mariusshoz): Micsoda az édes atyád?

Marius: Ügyvéd.

Pierre (Mariusshoz): Egy baj van a neved dolgában. Miután nincsen szent Marius, ugy nincsen névnapod?

Marius: Oh igen!

Lucien: Mikor?

Marius: Julius 14-én. No és most már elég.

(Pierrehez): És te? Hogy hívnak?

Pierre: Bertier Pierre.

Marius: Atyád?

Pierre: Azt sohasem láttam. Amikor világra jöttem, ő meghalt.

De anyám van még. Nagyon szeretem. A színháznál van!

Marius: Anyád színész?

Pierre: Természetesen. A tiéd nem?

Marius: Oh nem!

Pierre: Valószínűleg csunya!

Marius (karjára ütve): Ne mond azt még egyszer!

Louis (megnyugtatta őket): Ugyan hall-

gassatok! Miért veszekedtek. Egy anyának sohasem kell szépnek lennie... az sohasem csunya!

Lucien: De igen. (Louisshoz): És te? A te neved?

Louis: Laforest Louis, atyám kalapkészítő, külföldi udvarok szállítója.

Pierre: Ugy, ugy!

Louis: Ő volt az, ki az idén Port-Arthurt felfedezte. Nemez kalap, finom és puha, meleg ellenáll az esőnek. Ára 4 franc 95 centimes.

Marius: Ismerem. Nagybátyámnak van. Azt mondja, hogy tüss, de nem ér semmit.

Louis: Aki ezt mondja, az nem ért semmit. (Lucienhez): Hát te? Téged hogy hívnak?

Lucien: Daubrun Lucien. Atyám orvos s van egy csomó kitüntetése!

Marius: Az enyémnek is.

Lucien: Kis vörös szalaggal? A valódi?

Marius: A valódi.

Louis: Na és atyám az akadémia tagja.

Pierre: Az akadémia tagja?

Louis: Igen. (Büszkén oda kap kabátja

Uj üzlet.

Megnyilt

Uj üzlet.

A tavaszi ujdonságok raktára.

Havas Béla kézmű-, divat- és rövidáruháza

NAGYVÁRAD, Zöldfa-utca 36. szám.

Kizárólag jó minőségű áruk.

Női ruhaszövetek, selymek, francia Deline és Batisztok. Hazai vásznak és asztalneműek. Kanavász és sephirek. Női, férfi fehérneműek. Szőnyeg, függöny és ágýterítők. Pappan és matraczok. Rövid- és bélésárúk. Meglepo olcsón szerezhetők be.

Kérem a kirakatokat figyelemmel kísérni! Hazai gyártmányok! Szolid kiszolgálás!

A fogyasztási szövetkezetek megteremtik az egészséges áruversenyt és közelebb hozzák a termelőt a fogyasztóhoz és megfogják szüntetni a közvetítő kereskedelmet, vagyis ama sajnos jelenséget, hogy a termelő és fogyasztó közé egy harmadik a közvetítő ékeli magát, külön részt követelve magának a termelő keserves keresményéből. *Kaczvinszky Andor.*

A politikai válság.

Bécsben beszéltek, hogy a király Apponyi kihallgatása után beszélt a bécsi legbensőbb tanácsadókkal és azt mondta volna: »Dieser Apponyi übetrumptja den Kossuth, nur ist er nicht so fein!« Okozta volna ezt a királyi kifakadást az, hogy Apponyi igen egyenesen, minden sallang nélkül elmondta nézetét és nagy határozottsággal kifejtette, hogy koalíciós program nélkül nincs koalíciós kormány, egyáltalában semmiféle kormány.

Apponyi felfogása, mely jóformán gyökereiben inkább a 67-be, mint a 48-ba megy, a királynak tulradikális és annak a felfogásnak nyílt ismertetését nem elég finomnak találja.

Azt beszéltek, hogy a király a mostani kihallgatási sorozat befejeztével Budapestre megy, de akár Bécsben marad a király, akár Budapestre megy, a jövő héten már azokat a politikusokat fogja fogadni, akikkel a kabinetalakításról fog beszélni, illetőleg akikkel közölni fogja azt a kormányprogramot, melyet a maga részéről *ultimátumnak* tekint és meg fogja kérdezni, kit tartanak legalkalmasabbnak ennek az ultimátumnak keresztülvitelére? Valaki pedig mindenesetre megkapja a megbízást ezen az alapon, még ha a meghallgatandók senkit sem tartanának alkalmasnak.

Ezt a valakit az itteniek legszívesebben gróf *Khuen-Héderváry* személyében, Tiszák legszívesebben nem *Láng* Lajos, hanem *Hodossy* Imre személyében látnák; van gyenge áramlat egy pártokon kívül álló negyedik jelölt *Wekerle* Sándor mellett is.

Listát is közlőnek már, hogy kik volnának a meghívandó augurok, kiknek a királyi program és a leendő miniszterelnök személye felett kellene nyilatkozniok. Volnának ezek:

Gróf *Tisza* István, gróf *Khuen-Héderváry* Károly, *Lukács* László, *Hodossy* Imre, *Láng* Lajos, *Wekerle* Sándor és gróf *Andrássy* Gyula, esetleg még báró *Bánffy* Dezső és a néppárt valamelyik korifeusa. A függetlenségi pártnak ebben a listában nem jutott helye, ami természetes is, mert a program a függetlenségi törekvések teljes negatívóját fogja jelenteni és a megbízandó miniszterelnök tarsolyában egyéb fegyverek között ott lesz az *újabb házfelosztás* is, hogy új választások során a függetlenségi párt számarányait is le lehessen szállítani és bebizonyítani, hogy az országban nincsen függetlenségi többség.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, március 8.

A mai nap eseménye *Holló* Lajos felszólalása volt, aki a kormányt hevesen megtámadta és ostromozta az új bárók, nemesek tömeges kinevezéseért, szerződéses kötések bontásáért, és támadásában sejtetni engedte, hogy mindezek nélkül történik. Az ellenzék zugó tetszéssel kísérte a beszédet, *Tisza* István miniszterelnök pedig felpattant az utóbbi megjegyzésre és szenvedélyes hangon válaszolt. Jobbról, balról viharos közbekiáltások hangzottak, zsebkendők lobogtak. Az elnöki csengettyű pedig először állotta ki a tűzpróbát *Justh* Gyula kezében.

... Így képzelte ezt ma az a nagy közönség, mely a karzatokat ellepte. Ilyen formán gondolták a képviselő urak is, a kik már tizóra előtt tömegesen jelentek meg a Házban. Azonban mi történt? *Kossuth* Ferencz egybehívta a jelenvolt ellenzéki képviselőket a jegyzők szobájába és ott előadta, hogy tegnap a vezérbizottság ülése után érkezett *Apponyi* Albert gróf telefon üzenete, hogy a király sulyt helyez az ellenzék abbeli ígéretére, hogy a válság megoldásáig üléseket nem tart. Ő abban a véleményben van, hogy ez az ígélet nem lehet kötelező, in infinitum, de mindenesetre azt a három hónapot, melyet a törvény megszab az országgyűlés egybehívására nézve, illő dolog megvárni. Április negyediken telik el ez az idő

és ő arra kéri az ellenzéket, hogy *semmiféle felszólalással ne zavarják a kibontakozási akustust* és kéri *Holló* Lajost, álljon el mai felszólalásától.

Csendes moraj kelt e szavak nyomában, mely láthatólag nem nagyon tetszett az ellenzéki képviselők egy részének, de végre is belenyugodtak és *Holló* Lajos lemondott az ő napirendelőtti felszólalásáról. Ez volt a közönség első csalódása.

A második dolog, mely iránt a karzaton érdeklődtek, a kettős mandátumok sorsa. Mára várták, hogy az elnök bejelentse, melyik mandátumát tartja meg a dupla tulajdonos és különösen *Tallián* Béla és *Sándor* János. De *Justh* Gyula csak annyit jelentett be, hogy mátlól számítva *nyolcz nap alatt* nyilatkozni tartoznak az illető urak, hogy melyik mandátumot tartják meg. Ez a kívánság sem elégitódott ki a közönségnek és így nem maradt más hátra, mint hogy végig hallgatták azon képviselők neveit, kiknek mandátumát petícióval, panaszszal vagy kérvénnyel támadták meg. Ez a karzaton nem tulságosan érdekelte, de annál jobban érintette az illető képviselő urakat, mert azoknak a mandátumát a kuria döntéséig nem igazolják.

Ezekután felolvastatta *Justh* az igazolt képviselők neveit, *Zboray* Miklós jegyző ajakán gyorsan pergett a névsor és az igazolt képviselő urak nyugodtan, derűs kedvvel dőltek hátra helyükön, őket már nem érheti baj.

A gyűlés lefolyása a következő volt:

Elnök *Justh* Gyula.

Elnök: Az ülést megnyitom. A jegyzőkönyvet vezetni fogja *Zboray* Miklós, a javaslatok mellett főlszólalókat jegyezni fogja *Luby Géza*, a javaslatok ellen felszólalókat jegyezni fogja *Salamon Géza*.

Bemutatom a miniszterelnök ur átiratait, amelyekkel értesít, hogy az *Olaszországgal* való kereskedelmi és forgalmi viszonyainknak ideiglenes rendezése tárgyában ezen a *Réabszabályozó* társulat vizrendezési munkálatainak befejezéséről és pénzügyi viszonyainak rendezéséről szóló törvényjavaslatok ő felsége által szentesítettén, azok mint az 1904. évi XXXVIII. és XXXIX. cikkek az országos törvénytár utján kihirdetettek.

Bemutatom a miniszterelnök átiratát, amelylyel értesít, hogy ő felsége *Festetics* Tasziló magyar főpohármestert ezen méltóságától kegyelemben való fölmentése mellett a

hajtókájához.) Itt visel egy gömbölyű gombocskát.

Lucien: Persze az akadémia lilaszínű nadrággombját.

Pierre: Ilyen az én mamámnak is van!

Lucien: Lehetetlen!

Pierre: De bizony. Csakhogy nem viseli. Azt mondja, hogy most, miután már megvan, nem veszi semmibe.

Marius (Pierre-hez): Akkor anyád is az akadémia tagja.

Pierre: Természetesen.

Louis: Hallgassatok ide, miután mindnyájan »ujoncok« vagyunk, és már tegeződünk, sőt szüleinkről is mindent elmondunk egymásnak, legyünk jó barátok egész életünkre, a nagy a legnagyobb szünidőig.

Lucien: Én nem bánom.

Marius: Helyes.

Pierre: Megtehetjük.

Louis: Beleegyezem. Az iskolában sugunk egymásnak éz az írásbelinél a füzeteket kölcsönadjuk.

Pierre: A színes czeruzákat is!

Lucien: Az udvaron mindig együtt játszunk!

Marius: Mindent megosztunk egymás között; a rondtollakat . . .

Pierre: A csokoládét . . .

Louis: A képes levelezőlapokat . . .

Marius: A pénzt . . .

Pierre: A pénzt is?

Marius: Azt pláne. Hiszen e nélkül kutyát ér a barátság!

Lucien: (Marius-hoz): Atyád gazdag?

Marius: Roppant sokat keres! És csak beszéddel!

Louis (Marius-hoz). Ad-e neked valamit belőle?

Marius: Egy garast sem! De az nem baj. Mindent visszaadunk egymásnak, a mikor nagyok leszünk, a mikor örökölni fogunk.

Pierre: És ha addig megharagszunk?

Marius: Akkor majd megint kibékülünk.

Louis: Hiszen boldogok leszünk, ha egy-

mással újból találkozunk s visszaemlékezünk arra, a mit most együtt cselekedtünk.

Lucien: Igen Unalmas dolog kicsinynek lenni!

Pierre: Már 20 éves akarnék lenni.

Louis: Én ötven éves. Az kellemesebb.

Lucien: A mi szüleinknek legnagyobb gondot okoz az, hogy mi legyen belőlünk. De hogy mi legyen, azt sohasem tudják.

Louis: De mi sem.

Marius: Én tudom.

Pierre: No hát mondd meg. Talán tanár!

Mindanégyen: Óh nem!

Lucien: Hát mi?

Marius: Rekord.

Pierre: Micsoda?

Lucien: Minek a rekordja?

Marius: A világnak.

Pierre: Igen, versenyt szaladni?

Marius: Kitaláltad! Champion match . . . tudom is én? Ez az én álmom . . . azt akarom: Maraton szeretnék lenni.

Pierre: En nem. Én szinigazgató leszek.

ÉRMELLEKI HEGYIBOROK PALACZKOKBAN

elismert jól kezelt tiszta minőségben, 10 palaczkból fölfelé literes palaczkonként 70 fill.-jével házhoz szállítva kapható az

ÉRMELLEKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL, Nagypiacz-tér 10. szám.

Minden palaczk cimkéje, kupakja és dugója az Ermelleki részvénytársaság cégjelzésével van ellátva. Telefon 206. szám.

magyar főudvarmesteri, gróf *Wenckheim* Frigyes a magyar főpohárnokmesteri és gróf *Apponyi* Sándort a magyar főkamarmesteri méltóságra legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Bemutatom a horvát-szlavon-dalmát országgyűlés elnökének két rendbeli átiratát, melyek szerint a Magyarország és Horvát-Szlavonországok között az 1899., 1900 és 1901. évekre eszközölt leszámolásokat a horvát-szlavon-dalmát országgyűlés elfogadta.

Jelentem, hogy az osztályok közül megalakultak a következők:

Az I. osztály; elnöke *Thaly* Kálmán, jegyzője *Buza* Barna. (Éljenzés a szélsőbaloldalon.) A II. osztály; elnöke *Szederkényi* Nándor, jegyzője *Kálosi* József. (Éljenzés a szélső baloldalon.) A III. osztály; elnöke *Sághy* Gyula, jegyzője *Benyovszky* Móricz. (Éljenzés a szélsőbaloldalon.) A VII. osztály elnöke gróf *Zichy* Jenő, jegyzője pedig *Szász* Zsombor; a VIII. osztály elnöke *Gulner* Gyula, jegyzője gróf *Bethlen* István.

Még meg nem alakult a IV., V., VI. és a IX. osztály. Felhívom ezeket, hogy a számukra kijelölt helyen az ülés végén megalakulni sziveskedjenek, hogy ez a legközelebbi ülésen bejelenthető legyen.

Jelentem, hogy a képviselőháznak a legutóbbi ülésén megválasztott bizottságai megalakultak és pedig a gazdasági bizottság elnöke hivatalból a Ház elnöke, jegyzőjévé pedig megválasztatott *Rátkay* László. A mentelmi bizottság elnöke lett *Gál* Sándor, jegyzője *Várady* Károly, előadója pedig *Kelese* József. A napló bíráló bizottság elnöke lett *Trubinyi* János, jegyzője *Ráth* Endre. Az összeférhetlenségi állandó bizottság elnöke a Ház által választott gróf *Károlyi* István, helyettes elnöke *Günther* Antal, jegyzőjévé pedig *Hellebronth* Géza megválasztatott.

Ezzel kapcsolatban felhívom az összeférhetlenségi bizottság állandó tagjait, név szerint gróf *Andrássy* Tivadart, *Eötvös* Károly és *Popovics* Vazul István képviselőket, akik a házszabályok 147. §-a értelmében az esküt még le nem tették, hogy az eskü letétele végett jelentkezni sziveskedjenek.

Bemutatom, hogy gróf *Esterházy* Kálmán képviselőház jegyzői tiszteréről lemond. (Helyeslés a baloldalon.) A Ház a lemondást tudomásul veszi és az új jegyző megválasztása iránt majd leszek bátor az ülés végén javaslatot tenni.

Bemutatom *Zanella* Richárd képviselő levélét, amelyben bejelenti, hogy ez idő szerint összeférhetlenségi helyzetben van. (Folytonos)

Marius: Hát úgy vágyol a hazugságra, a játszóterre?

Pierre: Nem. Én azért leszek szinigazgató, hogy a mamát naponta ezer frank fizetéssel szerződtethessen, hogy semmije se hiányozzék.

Marius: Te igen jó fiu vagy. (Louis-hoz): És te? Tovább vezetted a kalapüzletet?

Louis: Szeretném, de nem lehet.

Pierre: Miért?

Louis: Papa nem akar az üzletről semmit sem hallani. Ő valami nagyobb akar. Ő azt akarja, ahogy én . . . (keresi a szavakat), várjak csak, hogy is hijják . . . diplomata legyek.

Pierre: Mi az?

Lucien: Van egy kalács, azt úgy hijjuk?

Louis: Atyám megígérte, hogy később megmagyarázza.

Marius: Én mindjárt megmondom neked. Azok közé tartozik az ember, kik afölött határoznak, legyen háboru, avagy nem, kik a királynő és császárnő ügyeit intézik . . . érte?

Louis (megijedve): Ugyan?

Marius: Azután még a határokat állapítják meg. Érte?

Louis: Oh!

Marius: Én csak a szünet óta ismerlek . . . de ezért máris szeretném tudni, hogy viszályunk-e majd a te réveden Elzászt!

Lucien: Majd elvállik.

zaj, Elnök cseppet) Csendet kérek t. Képviselőház.

Bemutatom *Terbiz* István, *Török* Béla, *Csepreghy* István, *Bene* István, *Pásztor* Mór, *Kusza* István, *Návay* Lajos és *Szakács* Zoltán képviselők leveleit, amelyekkel bejelentik, hogy összeférhetlenségi helyzetüket megszüntették. Tudomásul vették. Bemutatom *Iogarassy* Zsigmond, *Ugocsavármegye* halmi-i és gróf *Karácsonyi* Leo Torontál vármegye, *Zichy* Jenő Fehérvármegyei választókerületekben megválasztott országgyűlési képviselők utólag, az igazoló osztályok tárgyalásainak befejezése után beadott megbízó leveleit. Ugy ezen két megbízó levél, valamint a háznak korábban beadott, de szintén az osztályok tárgyalásainak befejezése után beadott megbízó levél, nevezetesen gróf *Benyovszky* Rezső, *Bene* István, *Coppony* Traugott és *Mihálovics* Endre országgyűlési képviselők megbízó levelei megvizsgálás és jelentéstétel végett kiadatnak az igazoló állandó bizottságnak. Ezzel kapcsolatban egyuttal jelenthetem a t. Háznak, hogy a képviselőházban most már az összes választókerületek képviselve vannak.

Most pedig a házszabályok 24. §-a alapján be kell mutatnom azon képviselők névjegyzékét, akiknek választása ellen a házszabályok 12. és 15. §-a értelmében sem kifogás, sem panaszszal vagy kérvénnyel megtámadva nincsenek és kik ekként végleg igazolt képviselőknek jelenthetők ki.

Ezután felolvasták a végleg képviselők névjegyzékét s az elnök bezárta az ülést. A holnapi ülés napirendjén a harmadik jegyző a s bizottsági tagok választása van.

A háboru.

Harcz Mukdennél.

London, márcz. 8. A Reutner-ügynökség orosz főhadiszállási tudósítója jelenti Mukdenből tegnaptól: Ma a küzdelem a jobb szárnyon szakadatlanul folyik estig. A főcsatavonalnak úgy mint tegnap, hat verszt volt kiterjedése. Estefelé a japánok jó állást foglaltak el és még tovább hatolnak északra, de úgy látszik a nélkül, hogy közelebb jutnának céljukhoz. Az oroszok veszteségei ez ütközetben máris nagyobbak, mint liaojangi csatáé voltak. A japánok veszteségei talán még nagyobbak. Délután 2 óraker Janszutun japán gyalogság szállotta meg.

Pétervár, márcz. 8. (A Pétervári Távirati Ügynökség jelentése.) A véres küzdelem nem enged, hanem mind hevesebb lesz. Az oroszok jobb szárnya észak felé került tett és most párhuzamosan állanak a japán megkerülő hadoszloppal. Mindkét fél erősen tartja állásait. Minden nap japán foglyokat hoznak. A nap során jelentékeny küzdelmek folytak Juhuantun körül, a szinmintini uton. A mult éjjel a japánok újból megtámadták *Rennenbamp*-féle csapatot, a *Gutulin*-szorosot s a *Putilov*-domb közelében lévő állásokat.

London, márcz. 8. A Daily Telegraph Jelenti Tokióból tegnaptól: Egy inkaiui táviratból az tűnik ki, hogy az oroszoknak *Fucsungnál* lévő főhaderejük *Tineligbe* vonul vissza. A veszteségek jelentékenyek. Az összes orosz segítőcsapatokat északi irányba küldték Mukdenen túl. Kuropotkin más helyre tette át a főhadiszállását. A japán bal szárny hétfőn este heves csata után Mukdentől északra szállt táborbá. Vasárnap egy japán lovascsapat összeütközött Jentatuál *Szinmintintől* 25 mértföldnyire északra egy több mint ezer főnyi kőzákcsapattal. Az oroszok elmenekültek és sok halottat hagytak hátra. Kuropotkin utóörségének bal szárnya, mely 20,000 főnyi válogatott csapatból áll, visszavonult.

Mukden, márcz. 8. A japánok folytatják oldalmozdulatukat. Egy japán hadosztály *Tienling* irányában utra kelt. Közben folytatják az oroszok támadásukat a japán harczen. Vasárnap éjjel megtámadták a japánok *Órdagut* és *Kandaliszan*. Középen mindkét fél tartja állását. Délnyugaton visszamennek az oroszok második állásaikba.

Mukden, márcz. 8. Reggel 2 óraker a japánok megtámadták a *Hunho* mellett levő orosz állásokat. A tüzérség harcza folyton tart és napkeltekor északi irányban majdnem a *Szinmintinbe* vezető utig folytatták, ahonnan most sebesült kínai menekültek érkeznek. Több japán sebesültet is hoztak ide. A szinmintin-ut mentén, a várostól észak felé, csatazajt hallani.

Nagy orosz vereség.

Budapest, márcz. 8. (Saját tud. táv.) Londonból jelentik, hogy az orosz balszárnyat a japánok hevesen megtámadták és óriási győzelmet arattak az ellenség felett.

Az oroszok a jobb szárnyon *hétezer*, a balszárnyon pedig *huszonkétezer embert veszítettek*.

A japánok Mukden mellett elvágták a vasutvonalat.

UJDONSÁGOK.

Gróf Zichy Nándor.

Van a magyar közéletnek egy sokat és mindannyiszor méltatlanul megrágalmazott alakja, akit a liberális tollhősök rendszeren a fekete reakció lovagjaként tüntetnek fel.

Magyar ember előtt ez is elég volna arra, hogy az illető főur előtt tisztelettel emeljen kalapot. Azok a tollak nem érdem nélkül szidnak valakit.

Most azonban tett valamit ez a főur, az aranygyapjas rend lovagja, a főherczegek rangján álló arisztokrata, valamit, amit nem tett meg a demokrata *Falk*, *Wekerle* s a többi nagy hazafiak.

A királynál volt s mint *conditio sine qua non*-t ajánlotta a kibonyolódásra a nemzet jogos kívánságainak teljesítését.

A király szeme ráesett az arany gyapjura s kérdé:

— Hát ön is ezt tanácsolja? Még ön is?

A büszke arisztokrata homloka fölemelkedett; Árpád utódjával állott szemben a hét vezér egyikének utóda.

— Ezt, mert ez az igazság és ez népének az óhaja. S én Felsőgednek sem mondok mást, mint csak az igazságot.

Talán észébe jutott akkor a királynak is, a főurnak is, hogy ezelőtt 45 évvel ő felsége a császár nevében rabságra és nemessége elvesztésére ítélték ugyanezt a büszke arisztokratát, mert — tulságosan magyarnak találtatott. Ez a magyar főur gróf *Zichy* Nándor.

TAJÉKOZTATÓ.

Márcz. 16. Kath. Szabad Liceum bőjti estélye.

Apr. 6. Kath. Szabad Liceum bőjti estélye.

Apr. 29. Kath. Szabad Liceum zárűnnepélye (estélye.)

* **Városi közgyűlés.** Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága ma, csütörtökön, márczius hó 9-én tartja meg márczius havi rendes közgyűlését. Néhány fontos ügy kerül tárgyalásra s előreláthatólag több napra terjed a tanácskozás. Mint értesülünk, a közgyűlésen *Beöthy* László főispán nem fog elnökölni, mivel már korábban benyújtotta lemondását a belügyminiszternek.

* **Kitüntetés.** A király özv. lovag *Wesselmann* Ignáczné sz. *Neuschloss* Zsófia budapesti lakosnak a közjótékonyosság terén szerzett érdemei elismerésül a koronás aranyéremkeresztet adományozta.

* **Kath. Szabad Liceum.** A Katholikus Szabad Liceum mához egy hétre, márczius 16-án tartja első böjti estélyét. Ez alkalommal böjti előadást Pálffy Béla főreáliskolai hittanár fog tartani. »A falu és a város« czimmal. Wallner Erzsike, dr Wallner Ödön megyei főügyész bájos ifju leánya egy pompás zongoraszámmal, Böhm Adél pedig énekkel fog az est sikeréhez járulni.

* **Ázsiai állapotok a margitai járásban.** Egyik fővárosi lap a következőket írja: Felhárított esetről kapunk hirt a margitai járásból. Gróf Károlyi Imre bályoki uradalmanak ifju nős vadásza siratja a közigazgatási rendszer lelkiismeretlenségét. A vadásznak ugyanis 3 éves fiacskája e hó 2-án megbetegedett s az apa azonnal Margitára küldött orvosért. Ez este 9 órakor meg is érkezett, megírta a receptet s megnyugtatta az aggódó apát. A vadász korán reggel beküldött a széplaki patikába, de embere üres kézzel jött vissza, mert a gyógyszerész nem volt a patikában. Kénytelen volt Margitára küldeni, ahol a késő éjszaka miatt csak alig kapott orvosságot s mire Bályokra visszaérkezett, már márczius 4-ike volt. Ekkor ismét Széplakra küldött, de eredménytelenül, mert a gyógyszerész még akkor sem volt otthon. Végre márczius 5-én maga az aggódó apa ment Széplakra, de ő is üres kézzel jött vissza, mert a patikus még akkor sem volt otthon. Beteg gyermeke pedig, mire az aggódó apa haza érkezett, már kiszenvedett. Az apa fájdalma és kétségbeesése leirhatatlan volt.

* **Az Irgalmas-rend ünnepe.** A betegápolással foglalkozó s a keresztény szeretet szolgálatában nagy érdemeket szerzett Irgalmas-rend — köznéven mizeriek — tegnap tartotta alapítójának *Istenes szent Jánosnak* emlék-ünnepét. A rend helybeli házában templomában ez alkalomból ünnepélyes istentisztelet volt, délben pedig a rend ebédet adott, melyen részt vettek *Fetser Antal* és *Nogely István* kanonokok, *Komlóssy József* és *Darvasy Lajos* városi tanácsosok, *Novotny Alfonz* a premontrei rendház főnöke, dr *Pácz Sándor* tanár, *Palánkay Károly* bíró, *Rézmann Márton* esperes, dr *Vucskics Gyula* plébános. Az ebéden *Fetser Antal*, dr *Wimmer Julián* házifőnök és *Darvasy Lajos* mondtak felköszöntőket.

* **Neuschloss Marozel meghalt.** *Neuschloss* Marzell budapesti nagyiparos tegnap reggel ötvenegy éves korában meghalt. Egy szemoperáció következtében halt meg Neuschloss építette a nagyvárad honvéddhadapród iskolát. A szabadkőműves Magyarországi Szimbolikus Nagypáholyának tiszteletbeli nagymestere volt.

* **Megőrült joggyakornok.** A tegnap éjszaka a Kolozsvár felől érkezett gyors vonaton nagy pánikot keltett egy uri ember dühöngése, ki közbe betörte a vasuti kocsi összes ablakait. A mint a vonat megállott, a dühöngőt leszállították s bevették a rendőrségre. Ott aztán kislült, hogy a fiatal elmezavart Nagy Dániel szombathelyi törvényszéki joggyakornok. Az esetről azonnal táviratilag értesítették a szombathelyi kir. törvényszék elnökét. A szerencsétlen fiatal embert dr Nemes Áron megvizsgálta s miután közveszélyes őrütnek találta, tegnap délelőtt beszállította az elmeorházba.

* **A postacsomagok terjedelme.** A hivatalos lap közli, hogy a kereskedelmi miniszter 1901. évi »Posta Tarifák« II. része 10. §-ában foglalt ama rendelkezését, mely szerint a postai sulydíj tekintetében terjedelmesként kell kezelni a ládákba, kosarakba és egyéb szilárd tartályokba csomagolt folyékony vagy törékeny tárgyakat tartalmazó ama postacsomagokat, melyekre a feladó figyelmeztető jelzést ír vagy palaczkidomokat rajzol, ezennel hatá-

lyon kívül helyezi. Egyebekben a postacsomagok terjedelmességére nézve fennálló szabályok nem szenvednek változást.

* **A makóiak Justh Gyulánál.** A makóiak küldöttsége tegnap délelőtt tisztelgett *Justh Gyula* elnöknel, hogy átnyujtsa neki a város üdvözlőiratát képviselővé választása alkalmából. A küldöttség reggel kilencz órakor indult gyalog a Pannónia-szállodából s Csanádtalva és Apátfalva községek küldöttjei csatlakoztak hozzájuk. A képviselőház elnöke fél tíz órakor fogadta az elnöki fogadóteremben a kerületből jött deputációt, melynek nevében *Farkas József* mondott hatásos beszédet.

* **Szanatórium Nagyváradon.** Özvegy Waldmann Lajosné nagyvárad lakos magán gyógyintézetet épített Nagyváradon. A belügy-miniszter tegnap leiratot intézett Nagyvárad városához, amelyben kijelenti a miniszter, hogy bár az engedélyt előzetesen nem eszközölte ki a minisztertől Waldmanné, megengedi a magán gyógyintézet megnyitását, mivel egy város illetékes közegeinek, mint a saját szakközegeinek véleménye szerint a gyógyintézet ellen kifogás nem emelhető, sőt az szükségét fog pótolni. Felhívja egyben a polgármestert, hogy az intézet alapszabályait és a házirendet hozzá terjeszse fel s az előbbiben kiteendő, miként a magánygyógyintézetben elmebajosok és fertőző betegnek nem ápolhatók.

* **Márczius idusa — a községi polgári leányiskolában.** A nagyvárad polgári leányiskolában d. e. fél 11 órakor tartják meg a márcziusi ünnepséget, és pedig a következő műsorral:

1. Himnusz. Énekli a dalkör.
2. Prológ. Szabolcska és Illyé. B. verseiből. Előadja Kandel Ilona (mint tavasz) Gonda Otilia (mint muzsa), Edelmann Alice és Sulyok Gizella (magyarlányok).
3. Tárogató, Beleznaytól, előadja az énekkar.
4. A dicső nap emlékei. Irta Személyi Kálmán. Előadják: Lévy Karola és Kovács Róza IV. o. t.
5. Hunyadi induló. Erkelől. Előadja a dalkör.
6. Márczius 15. Irta Jakab Ödön. Szavalja Laszky Adél III. o. t.
7. Kossuth dal, Beleznaytól. Énekli a dalkör.
8. Ezer év után irta Pósa Lajos, Zenéjét szerezte: Tarnay Alajos. Szavalja Kecskeketi Margit, zongorán kíséri Beleznay Antal énektanár.
9. Gondolatok őseinkre... Népdalcsoport. Előadja a dalkör.
10. P-óffi apotheozis. Irta Jókai Mór. Szavalja Katona Erzsike IV. o. t.
11. Rákóczy induló. Énekli a dalkör.
12. Hódolat Petőfinek. Jeles költőnk műveiből. Bemutadják Bige Berta (mint a költő nemtője) Kerekes Vilma (mint Hungária), Gonda Otilia (muzsa), Handel Ilona (tavasz), Feiler Anna (szabadság), Rácz Ilona (harczkészség), Perlesz Vilma (magyarföld), Kemenszky Margit (a dicsőség géniusza) és magyar lányok csoportja.
13. Talpra magyar (Petőfi — Beleznay) Énekli a dalkör.
14. Fohász. Rákosi Viktortól. Előadja Nagy Vilma III. o. t.
15. Szózat. Éneklük a jelenlevők.

* **Kukoricza Jancsi.** *Mérő Béla* ujságíró »Kukoricza Jancsi« czimmal élczlapot indít városunkban. *Mérő*, ki a Debreczenben megjelenő »Karikás«-t megindította egészséges humorral bíró ember. Az élczlap kiadója *Sébő Imre* könyvkereskedő lesz. A lap egyébiránt április hó első felében lát napvilágot.

* **Nyíváros elszámolás.** A pecszőlői jótékonyági társulat az óvodabeli szegénysorsu gyermekek felségélyezésére még a farsangon a Jégpincze helyiségében mulatságot rendezett. Összes bevétel volt 80 kor. 40 fillér. Tiszta haszon 26 kor. 04 fillér. Felülfizetés 15 kor; mely összegért *Stéger Géza* egyll. jegyző, a társulat nevében ez uton is köszönetét fejezi ki.

* **Jótékony öreg ur halála.** Részvétel értesülünk *érsekújvári Ujváry Ödön* bihardiószegi ügyvéd és földbirtokos haláláról. Az

elhunyt, ki valóban nagy idők tanuja, 84 évet élt s csaknem fél millió korona vagyón örökségét részben jótékonycélokra hagyta. A nagyvárad *Szt. József* finöveldének 12000 koronát, az *Orsolya szüzek* zárdájának 4000 koronát hagyott, hogy annak kamataiból rokonnainak gyermekei neveltesse. A derék, nemes szívü öreg ur temetése f. hó 7-én d. e. fél 11 órakor ment végbe. A temetési szertartást *Kacsvinszky Sándor* ny. esperes plébános vezegte, *Szebeny Gyula* székelyhidi esperes plébános és *Szöke János* érkeserüi plébános segédkezésével. A temetésen részt vett az egész környék lakossága.

* **Leszurt Harlekin.** Budapesten a József-városban kedden éjjel mindenfelé szólt a zene, az utcákon pedig hőmpölygött s sok bohókás, tarka barka álarcos s ugyancsak igyekezett kihasználni az utolsó farsangi est alkalmából meghosszabbított korcsmai záróra minden előnyét. Természetesen a mulatozás és a mámor sok embernek a fejébe szállt s a részeg emberektől hajnal tájban ugyancsak veszedelmessé vált az utcákon járás. Volt is verekedés sokfelé s akadt dolga a bicskának és késnek is. Rosz tréfát és álarczosokat üzö emberek dülöngtek az utcákon »hecczet« csinálni. Egy ilyen részeg és kötekedő csapat a Lujza-utcában megtámadott hazafelé haladó álarczosokat. A megtámadottak közül kettő nő volt, azok sikoltva menekültek el. Az álarczos férfi védelmükre kelt s meggátolta a részegeket abban, hogy üldözöbe vehessék. Erre a hecczet csinálók vérekedni kezdtek s az egyik kést rántva elő, lágyékon szurta az álarczos Harlekin-t. A szerencsétlen ember egy jalkiáltással rogyott össze. A verekedők menekültek, az utca népe összeverődött s a tarka-barka csoport között utolsókat hörgött a szegény álarczos s elvérzett, mert a kés pengéje átmettette az ütérét. Mire a mentők odaértek, már halott volt.

* **Adományokat kérnek.** Alig mulik el nap a nélkül, hogy ne érkeze Nagyvárad városához kérelem jótékony emberbaráti vagy közművelődési intézetektől, egyletektől, amelyekben alapítványt vagy adományt kérnek. Mind olyan, amely megérdemli a támogatást, mert nemes célt szolgál, de a város pénztára nem bírja meg a gyakori áldozathozatalt s ezért az ilyen kérelmek legtöbbjét el kell utasítani a városnak. Tegnap két ilyen kérelem érkezett Nagyvárad városához. A temesmegyei 48—49-iki honvédegylet kér adományt, hogy a nagyszámban levő nyomorgó 48-as honvédek segélyezésére szavazzon meg bizonyos összeget. A debreczeni siketnémakat gyámolító egyesület szintén adományt kér a várostól.

* **Halálozás.** *Sajósi Ignátné* szül. Áron Etelka élete 52-ik, bdldog házassága 33 ik évében hosszas szenvedés után folyó hó 6-án elhunyt. Temetése f. hó 8-án d. e. 10 órakor volt.

* **Az osztálysorsjáték** tegnapi huzásán a következő számokat húzták ki — nyere-ménnyel:

30.000 koronát nyert: 103893.
20.000 koronát nyert: 73607.
15.000 koronát nyert: 94165.
10.000 koronát nyert: 37968.
5000 koronát nyert: 106913.
2000 koronát nyertek: 387 43836.
1000 koronát nyertek: 5877 89497 71991 91335.
500 koronát nyertek: 1467 1524 2949 3488 4026 4141 4215 6560 9384 10833 11580 12368 16030 16767 18133 18600 24436 26421 27865 28185 29211 32967 36639 38682 38883 39615 40497 41650 45555 48005 49815 53044 56486 57358 64685 69872 70283 71622 72922 75151 79136 79586 80606 84171 81565 83649 87530 88566 93348 95734 95812 96091 96987 99080 109428.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

* **Nyilvános köszönet.** A nagyvárad-i posta altisztek és szolgák segélyző és temetkezési egyesületük javára február 11-én rendezett táncvigalom alkalmával a következő nemesszivü emberbarátok gyarapították felülfizetési ajándékaikkal az egyesület segélyalapját:

Diósi Lajosné 25 kor., dr. Radu Demeter, dr. Szmrecsányi Pál 20—20 kor.; László-malom 16 kor.; Biharm. ker. hitelbank, özv. des. Echerolles Sándorné, Földessy Károly (Bpest), Grócz Béla, Krammer Károly, Léderer és Kálmán, Nogelly István, Nagyvárad-i takarékpénztár, Rutter Emil, Schöpflin Ágoston, Soós Jenő, Steinsberg altábornagy 10—10 kor.; Légszeszgyár 8 kor.; Butyka Lajos 7 kor.; Andrássy János, Berger Dániel, Bihoreana, dr. Gúta Elemér, Incze Lajos s tsa, Fetser Antal, Kolliner D. és fia, Mangra Vazul, Major Miklós, Moskovits Mór és fia, Pakala Tamás, Winkler József 5—5 kor.; Demény Károly (Budapest), dr. Döri Ferencz, Fonciere bizt., Klein Dávid, Kriszta Sándor, Kurländer és Ullmann, Németh Sándor, Posta alt. és szolg. (Szatmár.) Posta alt. és szolg. (N.-Károly), Schlauch Jozefin 4—4 koronát; András Gusztáv, Bodnár és Szántó, Bundala Mihály, Bunyitay Vincze, Breider Armin, Fái József, Gólya Béla, Lupusny Gyula, Huzella Gyula, Kovács L. és társa, Kurländer Ehrenfeld utódai, L. I. Löblé H., özv. Nagy Lajosné, N. N., Pál Imre (Kassa), Róth Lajos (Endrőd), Röllich Károly, Somogyi Károly, Somhegyi Dezső, Wittstock Erneszt, özv. Wallaschek Venczelné, Uh M., özv. Zathureczky Gedeonné, D. G. 3—3 kor.; dr. Adorján Emil, dr. Ardelean Jusztin, Aufricht Mór, Ausländer S., Altalános takptár, dr. Bárdos Imre, Barabás B. s tsa, Basch B. Lőrincz, Bauer Regina, Berger Mór, dr. Berkovits Miklós, Bleyer Antal, Biharmegyei Nemzeti Kaszinó, Breitner József, Bumbera Imre, Bügler Jakab, Csicsay Alajos, Dencs János, Deutsch K. I., Dell'ortó Károly, Emilia malom, Erber E., F. M. Fischer Gusztáv, Friss és Grosz, Fischer Sámuel, Frankó Endre, Flegman A., Fried Ignác, Fudally Bálint, Glódiák Agost, Grünvald Simon, Grünberger cég, Hanzli József, Hasznos János, Halász Gyula, Hagymási Márton, Haász Manó, Hendel Ottó, dr. Henyey Vilmos (Budapest), Heller Ede, dr. Fodor Gyula, Horváth Béla, Jungreis és Weisz, Kádár Odön, Kiss István, Központi tkpt., Kosminszky Jenő, Ifj. Kohn Sámuel, dr. Knecht János, Karsch Lollion, dr. Konrád Márk, Kádár János, Kolozsvári Sándor, J. Klein Sámuel, Lux Hugó, Leitner Lázár, Lebovits és Weisz, dr. Lázár Aurél, Luzenszky Lenke, Láng József, Marcella Apollona (Csökmő), Miskolczy Barna, Molnár János, Moskovits Farkas, dr. Molnár Imre, Miklóssy Miklós 2—2 korona. (Vége köv.)

x **Mulató Szabó vendéglőben.** Szabó Gyula Körös-utcai vendéglőjében *Szücs Laci* kitűnően szervezett s *új attrakciókból* összeállított társulatával ma és naponta *fényes előadást* tart. Fellépnek a következő elsőrendű művészek: *Háber Ede* a legjobb szájharmonika művész, műfityülő és állathang utánozó. *Bocskay Bella* fenomenális schanzonette. *Ivanoff Bert* orosz énekesnő. *Bocskay Béla* a magyar *Fregoli* kitűnő humorista és átváltozó művész. Továbbá *Pap Ferencz*, a legszebb hangú bariton énekes, a Király színház v. tagja *Szücs Laci* igazgató új műsorával és *Sz. Harmat Ilonka* Nagyvárad kedvelt szubrettje stb. Ma este színe kerül *Farkas Imre* ösmert költő kitűnő melodramája a *vén csigány* előadja; *Szücs Laci*.

IRODALOM.

A magán kegyuri jog. Az Akadémia második osztályának tegnap délután *Thaly Kálmán* elnöklésével tartott ülésén *Kollányi Ferencz* levelezőtag, jáki apát foglalt székét: *»A magánkegyuri jog hazánkban a középkorban«* című tanulmányával.

A középkori magánkegyuri jog, mint a középkor egyéb jogviszonyai is általában, sem egyházi, sem világi részről nem volt törvényre szabályozva. Az Árpád-királyok uralkodásának vég felé a birtokviszonyok nagy változáson mentek át. A XI. században a magyar nemessége még majdnem kizáróan az ősfoglalás címén volt birtokos, birtoka pedig még szállásbirtok volt. Az idő folyamán azonban mind többen és többen nyertek királyi birtokományt s így az adománybirtok száma hamar megnövekedett. Már Kálmán király szükségessé látta az adománybirtokokban az örökösödés korlátozását; azért adományában kikötötte hogy megszakadás esetén az adománybirtokok ne arra a nemzetségre, amelyből az adományos család származott, hanem a királyra háramoljanak. A XIII. században már annyira megváltoztak a birtokviszonyok, hogy nem szállásföld, de adomány volt többségében a magyar nemesség birtoka. Együtt járt ezzel az átalakulással, a magánkegyuri alapításból származó kegyuri jog is nagy részben átalakult a királyi adományon alapuló kegyuri joggá. De nemcsak a megszakadás, hanem a hűtlenség esetei is sok magán-patronátust juttattak a király birtokába. IV. Béla 1263-ban István királyi pinczester Konrád nevű fiát hűtlenség címén nemcsak javaslataitól, de a lébenyi mostor kegyurságától is megfosztotta. A középkori jogállamnak az egyházzal való szoros kapcsolatából folyt. hogy az egyházi rend sérelmét, az egyházi vagyon pusztítását egyúttal a királyi hatalom sérelmének is tartották. Az ilyen sérelmeket rendszerint a király vizsgálhatta és torlatta meg. Mindazáltal nem áll az, amit sokan vitatnak, hogy a magánkegyuri jog is a király legfőbb kegyuri jogából származott volna. A kegyuri pörökben rendszerint nem is a király hanem az országbíró, vagy pedig a nádor látott igazságot. Hogy valaki a kegyuri jogot eladományozza, vagy másként elidegenítse, ahhoz nem kellett kérnie a király hozzájárulását a középkor nyelven a királyi konszenzust. Így a király megkérdése nélkül ruházta át Fülöp pilisi főispán felesége a kavai monostor kegyuraságát unokaöccsére 1258-ban. Csak bán fia is 1275-ben a király hozzájárulása nélkül ruházták át unokatestvérükre a rajki monostor kegyuraságát. Ezek az esetek nem fordulhatnak elő, ha a királyi tiszténél fogva legtöbb oltalmazója az összes magyar egyházaknak.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtök: Furcsa háború.
Péntek: Furcsa háború.
Szombat: János vitéz.
Vasárnap: János vitéz.

Fenn az ernyő, ninosen kas.

Végre Szigligeti Ede is megszólalt az ő nevével elkeresztelt színházban. És siker követte a megszólalást. Szigligeti Ede egyik leg-sikerültebb vigjátéka, egyúttal a magyar vigjáték-irodalom remekeinek egyike került színre és a közönségnek nem remélt tetszésével találkozott. A színháznak volt már máskor sokkal kevesebb közönsége is és mulattak sokkal rosszabbul. Szigligeti muzsája az egyenetlen előadás dacára is megkapta a közönséget.

Egyenetlenebb előadást ritkán látunk, mint a tegnapi. *Krasznay* szerepnemtudása egyenesen botrányos volt. Megakasztotta az előadást annyira, hogy Somogyiné haragosan leszólt a — sugóra. Egyenesen ellentétje volt *Krasznaynak Tóth Elek*. Ebben a tinom lélektani motívumokon felépült szellemes vigjátékban igazán otthoniasan érezte magát s pompás hangulattal, eleganciával és a szalonember könnyedségével adta szerepét. Egy szóval ismét remekelt. Kitűnő partnere volt a kis *Berlányi Vanda*, *Klenovics* és *E. Kovács Mariska* egészítették ki a szereplők jobbik felét, amely felerész a sikert megmentette. —r.

Furcsa háború. Strausz János világhírű zeneszerzőnek *»Furcsa háború«* című operettje került ma este színre a Szigligeti színházban, újdonság számba menő reprimé.

A színház igazgatója napok óta erősen próbáltatott e bájos, fülbemászó muzsikájú operettből s pompás, precíz előadást fog ma a színház operett gárdája a publikumnak bemutatni. — Színészeink testtel, lélekkel rajta vannak, hogy a mai operett-reprimé tartós sikert biztosítva, állandó műsordarabot teremtsenek a színháznak. — A második felvonásban felvonuló hölgy-zászlóalj meg fogja lepni a közönséget. Kitűnő szerepük van a darabban: *Garzó Adél*, *Arady A.*, *T. Pogány J.*, *Békeffy*, *Bérczi*, *Rédeinek* s ha hozzá vesszük, hogy a mellék szerepeket is elsőrendű erők játsszák — jól sikerült előadásra van kilátás.

János vitéz, új kiosztásban. János vitéz, ez a pompás daljáték szombaton kerül színre a Szigligeti színházban, új kiosztásban. Nagy ambícióval készül a második kiosztás személyzete a szombati előadásra s minden egyes új szereplő — elütő alakot az elsőtől — fog bemutatni s hisszük, hogy ebben a kiosztásban is *»János vitéz«* hamar megéri a maga 10-ik előadását.

Arady Aranka — ki a czimszerepet játsza s ruháit a Fedák mintáira készítette Budapesten — meg fogja lepni a közönséget fényes tolettjeivel. Kíváncsian nézünk a szombati előadás elé.

EGYESÜLETEK.

A kath. kör gyűlése.

A helybeli kath. kör tegnap d. u. fél 6 óra-kor tartotta rendes havi választmányi gyűlését, melyen a *Bereczky Géza* elhalálása folytán ujonnan megválasztott pénztárnok, *Kelemen Kálmán* átvette a pénztárt.

Jóváhagyott alapszabályok. A kereskedelmi miniszter a *»Nagyvárad-i és Biharmegyei sütők ipartársulatának alapszabályait«* jóváhagyta.

TANÜGY.

Tanító választás. Alig mondta ki az iskolaszék február végén tartott gyűlésében, hogy *Oóné Sz. Mariska* és *Rátkay Emilia* tanítónők lemondása folytán megüresedett állásokra meghirdeti a pályázatot, már megkezdődtek a kor-

UJ

butor-iparvállalat

== és raktár ==

Nagyvárad, Szent-László-tér
Rimanóczy-ház (Holdas templom mellett.)

E napokban megnyílik a mai kor minden igényeinek megfelelő **szalon, ebédlő, háló, fürdő, szálloda** és **kávéházi berendezési vállalatom** és **saját kárpitos- és asztalos műhelyem**, hol minden e szakmába előforduló munkák úgy hazánk, mint külföldön 18 éven át szerzett gyakorlati és elméleti képzettségem szerint saját vezetésem alatt készülnek.

Tisztelettel

Büchler Márton.

Helybeli és vidéki telefonszám 584.

teskedések mindenfelé. A pályázat hirdetésnek ugyan még se hire, se hamva, hanem azért már sorba járják a pályázni szándékozók az iskolaszéki tagokat. Igen természetes, hogy a pályázni szándékozók nagyobbára nők, kik most fokozottabb mértékben fejtik ki buzgalmukat a szavazatszedés terén annál is inkább, mert a nők alkalmazásának kérdése napirenden van s az iskolaszék hivatta van itélni több tanítónő mindennapi kenyere fölött.

Azonban e korteskedés korai, jóformán magok az iskolaszéki tag urak sem tudják, mikorra hirdetik meg a pályázatot s mikor lesz a választás. Hogy az üresedésben levő állásokra férfiakat válasszanak-e vagy nőket, az szoros összefüggésben van a nőtanítóknak a fiu iskolákban való alkalmazása kérdésével. Miután a mult iskolaszéki gyűlésről e kérdés tárgyalása elmaradt, igen valószínű, hogy a következő iskolaszéki ülésen döntenek e kérdésben. Így a pályázatot csak áprilisban hirdethetik meg.

Hogy az iskolaszék e tárgyban mit fog határozni, azt tudni nem lehet. Bár az iskolaszéki tag urak között sok a feminista, igen valószínű, hogy számot vetve a községi iskola állapotaival, a tantestületek indokaival, annak e tárgyban hozott határozatát teszi magáévá s ennek alapján határoz a szóban forgó állások betöltését illetőleg.

De visszatérve czélmra a tanítóválasztásokat megelőző házalás helytelenségére, erre a mindinkább elharapódzó rossz szokásra leszek bátor rámutatni. Maguk az iskolaszéki tag urak tudják azt legjobban, mennyire kellemetlen 30-40 látogatónak akár egyenesen, akár begombolkóztottan feleletet adni; (néhányik 2-3-szor is eljár). A pályázókról ne is beszéljünk, — 63 iskolaszéki tagot eljáráni, a legtöbbjéhez 4-5-ször is elmenni, míg egyszer otthon találja, sok bajjal jár. Miután rendszeren sokoldalú s nagymérvű a mozgalom, egyikre nézve sem jár biztató ígéretekkel. Nem emlékszem biztosan Arad, Temesvár-e vagy Szeged, hol hasonló állapotok uralkodtak, erélyes határozatot hozott, mely a mindkét félre kellemetlen kilincselést kiküszöbölte. Nálunk annyira divik e helytelen szokás, hogy valóban helyesen cselekedne a mi közs. iskolaszékünk, ha a fenti példát követné, ezáltal az iskolaszéki tag urak önmagukat s a pályázókat egy igen kellemetlen teher alól mentenék fel. Elérkezett az ideje, hogy ennek a kellemetlen rossz szokásnak egyszer s mindenkorra vége legyen. (y. n.)

TÁVIRATOK.

Királyi kihallgatások.

Bécs, márczius 8. (Saját tud. táv.) Ő felsége a király, ma délelőtt féltizenegy órakor másfélórásig tartó különkihallgatáson fogadta *Darányi Ignác*ot.

Darányi az audiencia után semmit sem mondott a kihallgatás lefolyásáról a reá várakozó újságíróknak. Délben a kabinet iroda főnökéhez ment Darányi, kivel hosszabb ideig beszélgetett.

Bécs, márcz. 8. (Saját tud. távirata.) *Láng Lajos* fél egy órakor járult a király elé kihallgatásra.

Láng a kihallgatás után azt mondta, hogy bármilyen nehéz is a válság megoldása, ez előbb, utóbb meg fog történni, mert a király oly pártatlanul és lelkiismeretesen kezeli a nagyfotosságu ügyet, hogy a békés kibontakozást bizvást lehet remélni.

Egy újságíró megkérdezte Lángot, hogy igaz-e az a hír, hogy a királyi audiencián szóba került a Láng-féle kabinet-kombináció. Láng a kérdésre határozottan kijelentette, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak.

Bécs, márczius 8. (Saját tud. táv.) *Thaly Kálmán* a függetlenségi párt tiszteletbeli elnökét fél kettőkor fogadta a király negyven perczig tartó külön kihallgatáson.

Az audiencia után több újságíró fölkereste a kiváló politikust, kit kérdésekkel ostromoltak.

A magyar hadseregről is volt szó a kihallgatáson? kérdezte az egyik újságíró.

— Igen volt — felelé *Thaly* — s én megmagyaráztam a felségnek, hogy *Mária Terézia* idejében a porosz háborúban magyar nyelven vezényelték a sokféle nemzetiségből álló hadsereget és mégis győzedelmeskedtünk a poroszok felett. A király figyelemmel hallgatta szavaimat s azt felelte rá, hogy ő is örömmel látná ha több magyar lenne a hadsereg tisztjei között.

Thalynak az a véleménye, hogy ha a király nem fog még több elfogulatlan magyar politikust meghallgatni, akkor még sokáig fog késni a megoldás.

Ő Felsége nem jön Budapestre.

Budapest, márcz. 8. (Saját tud. táv.) A félhivatalos Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy illetékes helyen mit sem tudnak arról, hogy a felség a közeli napokban Budapestre jön.

Merénylet az orosz trónörökös ellen.

Budapest, márcz. 8. (Saját tud. táv.) Egyik svéd újság határozott formában azt a hírt közli, hogy tegnap merényletet követtek el az orosz czárevics ellen s a merénylőt el is fogták. A merénylet sikertelen volt. A czárnét annyira felizgatta az eset, hogy sürgősen szeretne gyermekeivel együtt külföldre menekülni. A czári palota őrségét megkettőzték.

Választások Romániában.

Bukarest, márcz. 8. Tegnap voltak a második választótestületi municzipális választások, a melyek mind a kormány javára dőltek el. Ma nyitják meg a parlamentet.

NYILTTÉR.

Nincs lehetetlenség!
Ez már igazán ritka alkalom.
Használja is azt ki minden vevő!

Ilyen ritka alkalom rég volt és soká lesz hogy még **órát** és **ékszer** is gyári áron alól lehessen beszerezni. Miért? Mert a napokban a Klein-féle óra és ékszer raktáron levő gy. kat árverésen megvettem. És így mindenki kevés pénzért szép **ajándékot** vásárolhat. Nagy tömeg óra, arany és ezüst gyűrűk, fülfüggők, lánczok, karpereczek, joujouk, evőeszközök, stb kerülnek eladásra. Továbbá szemüvegek, viz-, láz-, és szoba-hőmérők leszállított árban. Törött vagy ócska aranyat vagy ezüstöt pénzért, vagy cserébe a legmagasabb árban beváltom. Óra, ékszer és látszer javítás pontosan, jótállás mellett elkészítetik. — Minden verseny kizárva.

FREUND BENJÁMIN

műrás, ékszer- és látszerész.
Nagyvárad, Fő-utca, Széchenyi szálloda.

Özv. Jüngling Józsefné

állandó nagy raktára **varrógép,**
kerékpár alkatrész- és fel-
szerelésekben
NAGYVÁRAD, Fő-utca. (Bazár épület).

Nagy választék **acetylen-lámpa lég-**
tömő és gummiköpenyben. Szakszerűen berendezett **nagy javító MŰHELY** **Emalírozás, nickelezés** és bárminemű **javítások** pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Garbit napi árban!

A legjobb gyártmány

Atilla, torpedó, Bock, és Hollender-féle

kerékpárok

vannak állandóan raktáron.

Becsés pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

özv. Jüngling Józsefné.

Értesítés!

Mély tisztelettel van szerencsém nagyra-becsült megrendelőim szives tudomására hozni, hogy az általam alapított **Lebovits és Grosz** czégből, mint az üzlet tulajdonképeni szakértő vezetője kiléptem. Szabad legyen tehát arra kérem igen tisztelt megrendelőimet hogy további szives rendeléseikkel régi **Bazár épületbeli** (színház oldal) helyiségemben méltóztassanak felkeresni, ahol a mérték vételt személyesen teljesítem. Ha tehát bárki az én nevemben akarna eljárni, tisztelettel kérem mint illetéktelent visszautasítani. Magam pedig továbbra is minden erőmből iparkodom, hogy a közönség megtisztelő bizalmára ezentul is érdemes legyek.

Felhívom a t. közönség szives figyelmét a műhelyemben készült **legelegánsabb**

szinpadai és báli-czipőkre,

melyek kizárólag nálam szerezhetők be. Kérem a közönség további jóakaratu támogatását s maradtam kitűnő tisztelettel

LEBOVITS MIKSA

a Szigligeti-Színház czipőszállítója

(Bazár-épület, színház felőli oldal.)

Értesítés.

Van szerencsénk a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint ismét egy első rangu üzletet sikerült megvinnünk, melyet **e hó 22-től** kezdünk elárusítani.

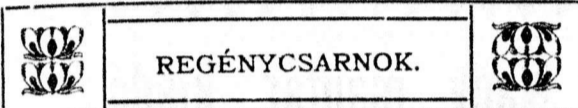
A raktár a következő czikkekből áll: 500 valódi **Norbert Langer** és **Regenhardt-féle Rumburgi** vásznak, **ajour asztal-** **neműek, garniturák** és **zsebkendők**ből. 120 és 140 cmtr. széles **gyapjuszövetek-**

ből Blous, Pongis és Louisin-selymek, Czérna ruha-zephirek. Francia battistok, gyapju delainek, voilok, csipkék, applicatiók, ágy garnitúrák, férfi-ingek.

Mindezen czikkeket a legjutányosabb árakban bocsájtjuk a vevőközönség rendelkezésére és saját érdekükben történik, ha bevásárlásaik előtt dusan felhalmozott raktárunkat megtekintik.

Teljes tisztelettel

Kohn Márton és Tsa, Kossuth-Lajos-u. Füchsl-palota.

REGÉNYCSARNOK.

PENELOP.

Angol regény.

Miután Donald kicsiny, vizes, veres kezét még már pillanatig némán bámulta, megfogadta az Allan tanácsát, felmászott a székébe és sajnálkozó hangon mindegyre ismételte:

— Elment, egészen elment.

— Ugy ám, kis barátom, elment és soha sem tér többé vissza, — mondá Tom, ki négy évvel idősebb volt kis öcscsénél, következképpen már nagy embernek tartotta magát.

Donald abbahagyta e kérdés megfajtását s hozzálátott a tányérján levő tejes puliszkához.

— Ez is megy, ugy-e! — kiáltá Tom. Donald azt hiszi, hogy ha nem siet eléggé, a puliszka is úgy eltűnik, mint a hólabda.

— Ugy látom, hogy ez még hamarabb eltűnik, — mondá Allan nevetve.

De Donald nem törődött velük, érzéketlen maradt minden bosszantásra, e helyett azonban emberül dolgozott a kanálával s hatalmas pusztítást vitt véghez a puliszkában.

Nelli e közben egy csésze kávé, pirított kenyeret, egy hig tojást s végre egy picziny tányérkába földieper befőttet tett egy csinos kis tálcára.

— Kenneth ma is fekvé maradt? — kérde az anyja, a mint Nelli a tálcát felvette.

— Igen, mert nagyon rosszul töltötte az éjt s nagyon fáradtnak érzi magát.

— Szegény fiu! — sóhajtá az anyja s szelid arca elszomorodott. — Félek, soha sem áll többé helyre.

Allan, kinek arca majd kicsattant az egészségtől, feltekintett.

— Igen, anyám, majd a nyáron, — mondá biztató hangon.

De az anya csak a fejét rázta. Egykor Kenneth is olyan erős és egészséges volt mint a többiek. Két évvel ezelőtt azonban egy mélységbe esett a hegyek között s bár élve maradt, olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy úgy látszott, egész életében nyomorék marad.

Az anya szíve elszorult, midőn a mankók kopogását meghallotta s fájt neki az a tudat, hogy ez a derék fiu, kire olyan büszke volt, soha sem fog a világban úgy szerepelni, mint Douglas; hogy munka helyett fájdalom és szenvedés lesz osztályrésze s hosszú éveken keresztül fáradt, unalmas életét rideg magányban kell eltöltenie.

Az első napokban, midőn gyermeke iszonyu szenvedését látta és megtudta, hogy soha sem fog többé a maga lábán járni, kísértetbe jött arra kérni az Istent, hogy vegye magához gyermekét és szabadítsa meg a szenvedéstől.

Nelli az előszobában keresztül ment a

Kenneth szobájába, mely délnek fekvő, nagy világos szoba volt s két ablakából a hegyekre lehetett látni. Szegény beteg, milyen jól ismerte ama hegyeknek mindenik ormát. A hajnal első pirjától kezdve egész a szürkületig mindig azokat a sziklákat nézegette, a melyeket sohasem mászhat meg többé. Kenneth ismerte és szerette e sziklákat összes változataikban.

Most is, midőn Nelli a reggelijével belépett, e hegyek hóborította ormait nézegette. Mankói az ágya mellett a falhoz voltak támasztva, azok a mankók, melyekről egykor azt mondotta, hogy inkább meghal, sem mint azokat használja.

A fájdalom és szenvedés a fiu arcát idő előtt megvénytette és komolylyá tette. Nagy barna szemei kimondhatatlan szomorúságot tükröztek vissza s egész arcán olyan fáradt, olyan elégedetlen kifejezés ült.

Midőn Nelli belépett, szelid mosolylyal emelte fel fejét a vánkósáról s édes, megnyerő hangon mondá:

— Látod Nelli, megint lustálkodom.

Nelli szeretettel nézett kedves halvány arcára; talán valamennyi testvérei között Kennethet szerette legjobban, ezt a szegény, beteg Kennethet, a ki mindnyájuk gondoskodására és rokonszenvére oly nagy mértékben rászorult.

— Nelli, párnákkal kámogatva meg, kényelmesen elhelyezte az öcscsét.

Kenneth mosolygott, midőn a kis üveg-tányérban levő eperbefőttet látta.

— Nelli, te elkényeztetsz engem — mondá még az előbbinél is bánatosabb és sóvárbabb tekintettel.

— Oh Nelli, te tudod, egykor mennyire vágyódtam az eperbefőtt után s hányszor figyelmeztett anyám:

— „Kenneth, előbb a tejes puliszka, — azután a befőtt!”

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A tavaszi országos vásár. Mozgalmas élet lesz a jövő héten Nagyváradon, a tavaszi országos vásár alkalmából. Holnap pénteken és szombaton a sertés és juh-vásárral kezdődik a nagyvásár; vasárnap hétfőn és kedden a termény-, barom- és lóvásár, továbbá vasárnaptól kezdve péntekig a kirakó- és iparvásár lesz megtartva.

Nagyváradai hetivásár.

A nagyváradai piacon 1905. márczius hó. 6-ik napján tartott vásárban eladott természet-mények és élelmi szereknek árjegyzéke:

Tiszta buza 19.— 18:80 18:40 Kétszeres buza 15:80 15:40 14:80 Rozs 15.— 14:80. 14:60 Árpá 15 20 15.— 14:80 Zab 14:40 14 20 14.— Tengeri 17.— 16 60 16:40. Borsó 46.—. Lenese 50.—. Bab 31.—. Köleskása 28.—. Burgonya 8 60. 100 kiló lángliszt 30.—. Zsemlyeliszt 29:80. Fehérkenyérliszt 29:40. Barnakenyérliszt 26.—. Széna fuvarral 8:40. Szalma fuvarral 2.—60. Sózott szalonna 130.—. Zsup-szalma —20. A'om-szalma —14. 1 köbméter bükkfa 6.—. Tölgyfa 5:60. Cserfa 6:60. 1 kiló marhahus I. o. —14, 1 kiló marhahus II. o. —96, 1 kiló marhahus III. o. —88. 1 liter ó-bor 1.—, 1 liter új-bor —72, 1 liter pálinka —72, 1 liter szilvapálinka 1:60, 1 liter szesz 2.— 1 mm kőszó 21:50. 1 mm. nyers faggyu 50.— 1 mm. olvaszt. faggyu 70.—. 1 mm. szappan 50.—. 1 mm. birka gyapju ——. 1 mm. ma.yar gyapju 1.—. 1 htr. ó-bor 64.—. 1 htr. újbor 40.— 1 mm. mész 1:80. 1 mm. kemény faszén 3:20. 1 mm. puha faszén 3.— 1 htr. kendermag 30.— 1 htr. köles ——. 1 htr. repeze ——. 1 htr. dió 40.— 1 htr. mogyoró ——. 1 htr. aszalt szilva 40.— 1 kg. savanyu káposzta 30.—. 1 kg. szalonna nyers 1:52. 1 kg. sertésbús 1:28. 1 kg. vereshagyma —50. 1 kg. foghagyma —70. 1 kg bors 2:40. 1 kg. paprika 6.—. 1 kg. barna kenyér —24. 1 lier kőolaj —44.

Forgalmi kimutatás 1905. márczius 6-án Tiszta buza körülbelül 200 hltr. Kétszeres buza 50 hltr. Rozs 100 hltr. Arpa 30 hltr. Zab 80 hltr. Tengeri 180 hltr. Burgonya 25 hltr.

Lábas jésságok: Hizott sertés mintegy 60 drb. Félhizott 70 drb. 2 évestől feljebb 120 drb. 1 évestől 2 évesig 160 drb. Süldő 180 drb. Malacz 446 drb. Vágó ma.ha 180 drb. Jármos ökör 450 drb. Fejős tehén 205 drb. Borju 300 drb. Bivaly — drb Juh és kecske 25 drb. Ló 544 darab.

Marha ártáblázat 1905. évi márcz. 6 án 1 pár I-ső rendű jármos ökör 620—730 korona. 1 pár II-od rendű jármos ökör 520—600 korona, 1 pár III-ad rendű jármos ökör 340—500 korona. 1 drb fejős tehén 130—300 kor., 1 drb vágó ökör 150—260 kor., 1 drb vágó tehén 130—240 kor., 1 drb veres borju 30—54 kor., 1 drb fél éves borju 50—80 kor., 1 drb egy éves borju 60—100 kor., 1 drb két éves borju 76—200 korona. 1 drb hizott sertés 114—120 kor., 1 pár fél éves sertés 32—44 kor., 1 pár egy éves sertés 64—92 kor. 1 pár két éves sertés 96—160 korona 1 drb, igás ló 140—260 korona. 1 p-r ökörbőr 44—50 kor., 1 pár tehénbőr 32—40 kor., 1 pár borjubőr 10—20 kor., 1 pár lóbor 10—20 korona.

Értéktőzsde.

Budapest, márcz. 8.

Oszrákhitelrészvény	— — —	512.94
Magyar hitelrészvény	— — —	806.50
Leszámi oló bank	— — —	464.50
Rimamurányi	— — —	514 —
Osztrák-m. államvasuti részvény	— — —	649.—
Közuti vasut	— — —	569.50
Városi villam s vasut	— — —	339.—

A gabonatőzsde határidői.

Budapest, márcz. 8.

Buza ápr.-re	— — —	19.80
Buza máj.	— — —	19.60
Rozs ápr.-re	— — —	17.30
Tengeri májusra 1905.	— — —	156.6
Zab ápr.-ra	— — —	13.88
Repeze aug.-ra	— — —	23.60

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1905. márcz. 8-án

Magyar aranyjádék 4%	— — —	118.90
Magyar koronajádék 4%	— — —	98.10
Magyar koronajádék 3 1/2%	— — —	89.45
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	— — —	98.50
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötvény	— — —	98.50
Magyar nyeremény sorsjegy-kölcson	— — —	217.50
Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcson	— — —	173.—
Osztrák járadék papirban	— — —	99.90
Osztrák járadék ezüstben	— — —	100.30
Osztrák járadék aranyban	— — —	119.50
Osztrák korona járadék	— — —	1.00
1860. oszt. államsorsjegyek	— — —	157.75
Osztrák msyar bankrészvény	— — —	16.45
Magyar hitelbank részvény	— — —	7902.5
Osztrák hitelbank intézeti részvény	— — —	67.850
Osztrák-magyar államvasuti részvény	— — —	65.950
20 frankos arany (Napolendor)	— — —	19.04
Német birodalmi márka	— — —	11.717
London vista	— — —	28.990
Páris vista	— — —	95.20
20 márkás arany	— — —	23.46

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Olcsó tüzifa eladás

a nagy-ürögdi püspökségi uradalmi erdőben:
Hasábfá méter-ölenkint 18:40 K
dorongfa » » 13:30 »
galyfa csomónként 62—102 f.
urad. gazd. intézőség.

Diószeghi István

órás és ékszerész

Nagyvárad, Teleki-utca

Elvállal:

órákat, ékszereket

javitás végett.

Jutányos és telkiismeretes kiszolgálás.

Óra és ékszer raktár.

Erdélyi fajalmák

kaphatók, ugymint: *Batul, Ranet, Sívári és pogácsa alma*. Kilója: 12, 14, 18, 20, 24 krajczárért. Viszont-elárúsítók árendményben részesülnek.

Raktár Színház-u. (dr. Adorján ház), és **Teleki-u. 24. sz.**

MOLNÁR LAJOS

Nagyvárad, SCHLAUCH-TÉR 18. sz. lakos

ajánlja:

saját termésű nagyvárad- és ménesgyoroki-borait palackosan és hordóban.

Hordóborok:

Nagyvárad-uj-bor, fehér Hl-je 18 forint
Ménesi vörös-bor, ó > 50 frttól feljebb
Ménesi sauvignon fehér csemegebor > 80 forint

Üvegezett borok:

Nagyvárad-uj fehér bor	1 lit. üveg	—32.
" " " " " " "	" " " " " "	" " " " " "
" " " " " " "	" " " " " "	" " " " " "
1900-as ürmös ó	1	—40.
Ménesi Kadarka, vörös	0 7 lit. palack	—90
" " " " " " "	" " " " " "	" " " " " "
" " " " " " "	" " " " " "	" " " " " "
" " " " " " "	" " " " " "	" " " " " "
" " " " " " "	" " " " " "	" " " " " "

Tíz üvegen felüli rendelést házhoz szállítok.
Telefonszám: 406.

Első biharmegyei

Kávé és Tea

kiviteli üzlet.

Maár és Szabó

Nagyvárad, Fő-utca.
(Moskovits-palota.)

Ajánlunk nyers kávékat kilóját
2 K 40 fill.-től 4 K 48 fillérig.

Pörkölt k vé

Cuba kiváló finom 1 kiló 4 K 80 f.
Cuba Jáva és Moeca keverék 4 K — f.
Cuba finom 1 kiló . . . 3 K 20 f.

TEAK nagy választékban
kilója 6 koronától 20 koronáig.

Naponta friss teavaj, mindennemű
friss felvágottak, prágai sódar.
Mindenféle conservek, befőttek,
déli gyümölcs aszalványok, pásté-
tomok, párolt, olajos halmemek
és sajtjélekben nagy választék.

Vidéki megrendelések a legpontos-
sabbban eszközöltetnek.

kiváló tisztelettel:

Maár és Szabó.

Mindenféle ásványgyógyvizek és az ELŐPATAKI-VIZ
főraktára Biharvármegye részére.

BATUL-ALMA kilója 32-40 fillér. Naponta friss
Kugler mignon sütemények.

Kiadó lakás.

Nagyvásár-tér 60. szám alatt
(volt Mandl-ház) első emeletén
5 szobából álló lakás mellék-
helyiségekkel 1905 május 1-től, to-
vábbá a Lukács György u. 6 szám,
(volt Rómer házban) 2 szobából
álló garcon lakás mindenórán kiadó.

Értekezhetni a *Polgári takarékpénztárnál*.

Nagy magtár kiadó.

Várad-Velenczén a volt, Wein-
berger-féle telepen. Értekez-
hetni a KALAPGYÁRBAN
Fried'ander Hermannál. Telefon: 143.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

értesíti a n. érd. izzólámpa körtéket tart raktáron 3. legfeljebb 3-4 watt fogyasztással gyertyánként, melyek legolcsóbb áron kaphatók. **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér**, homályos (matt), színes fényképező lámpák és mindennemű izzólámpa különlegességei ugyancsak kartell áron kerülnek eladásra. Ugyanott kaphatók **nerst-lámpák** és **osmium-lámpák** gyertyánként 1-5 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári árak mellett.

kaphatók. A villamos mű igazgatósága elvállalja

— *villamosvilágítási* —

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, izzólámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett **Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetések ingyen.**

Vidéki és helybeli telefon 63.

NADOR HENRIK és TÁRSA czipő nagyraktára

MAGYVÁRADON, Kereskedelmi-palota.

Van szerencsénk a n. é. vevőközönséget tisztelettel értesíteni, miszerint a tavaszi idényre megérkeztek kitűnő minőségű női-, férfi- és gyermek-czipők óriási választékban, feltűnő olcsó szabott árak mellett kaphatók csakis **Nádor Henrik és Társa** kizárólagos czipő nagyáruházában (Nagypiacz-tér Kereskedelmi-palota.)

Vidéki és helybeli telefon-rendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

Szolid kiszolgálás.

Szabott árak.